

نشریه روانشناسی

کودک باید رشد کند تا سرانجام به فردی مبدل شود، وابستگی نوزاد به والدین در سالهای نخست رشد و گرایش به سوی همسالان در سنین کودکی و همچنین تمایل به زندگی بزرگسالان در دوران نوجوانی، گواه روشنی است بر اهمیت نیازهای اجتماعی فرد. اودرتاء مین این نیاز اساسی باید ارزش ها، سنت ها، هنجارهای اجتماعی را یاد بگیرد، و با بهره وری از آموزش صحیح به عضوی از جامعه، بزرگسالان بدل شود. می توان گفت یکی از معیارهای سنجش پختگی در هر طراز سنی میزان اجتماعی بودن و سازگاری گروههاست که در بخش عمده رشد آموزشی فرد صورت می گیرد.

البته کودک به فرصت هایی نیازمند است تا رضایتهای حاصل از رفتار معنوی را تجربه کند و از خود شجاعت و استقلال و اتکا، به نفس نشان دهد و در این میان تئاتر محملی است که این آموزش های فردی و جمعی توسط آن صورت گیرد و فرصتها را به او بدهد.

- متاء سفانه مسئله تئاتر هنوز برای بسیاری از خانواده ها حل نشده است، به طوری که در مورد آموزش تئاتر بعضی از خانواده ها معتقدند که مایل نیستند فرزندان شان بازیگر شوند و آن را حرفه، شایسته ای برای کودکان شان نمی دانند. البته این گونه نحوه، استنباط آنان از تئاتر ریشه در گذشته دارد و چه بسا آنچه که از تئاتر در رژیم گذشته، به نمایش می گذاشتند،

۴
نشریه روانشناسی

سجین شوره سراسری تا تر کودا نوجوان

«مهد»
همدان

۲۹ شهریور - ۴ مهر ۱۳۷۰

اعلامه نوسن رشناسی

در بوجود آمدن این اعتقاد بی تاء شیر نبوده است .

اما امروزه در جوامع پیشرفته " تئاتر کودک " خود نوعی وسیله تربیتی است که به وفور در این جهت بکار گرفته می شود و ما هم در این جانی خواهیم با شمردن ارزشهای اجتماعی این هنر ، آن را توجیه کنیم . بلکه بایستی این موضوع روشن شود که از آموزش این هنرها چه اهدافی را دنبال می کنیم ؟

آیا با گنجانیدن دروس نقاشی یا ورزشی در برنامه درسی دانش آموزان ، می خواهیم از آنان نقاش یا ورزشکار بوجود آوریم ؟

بطور مثال کودکی که قصد دارد در آینده پزشک بشود چه لزومی به آموزش دروس تاریخ ، جغرافیا و . . . دارد ؟ این تصور نادرست گاه در ذهن بزرگسالان نقش می بندد و دلیل آن روشن نبودن ماهیت آموزشی است . قبل از آنکه کسی بتواند برای تخصصی در یک رشته تحصیل کند ، بایستی یک سلسله اصول عمومی را بشناسد .

مثلا " همان پزشکی که در منطقه ای خدمت می کند ، فقط از طریق معلومات علمی خود نمی تواند درمان دردها را پیدا کند ، بلکه باید با سنت ها و ارزش ها ، شرایط اقلیمی ، روحیه مردم و . . . نیز آشنا باشد ، او در حرفه اش با انسان بعنوان موجودی پیچیده و غامض روبرو است و بایستی بینش عمیق و وسیعی از او داشته باشد که این بینش تنها با دانش پزشکی صرف حاصل نمی شود .

هنر نمایشی به کودکان و نوجوانان کمک می کند که با سنت ها ، افکار و اندیشه های مردم جامعه خویش آشنا شوند .

بسیاری از جوانان ما رکود زندگی خود را امید یون

خجالت و شرم خویش می دانند و چه بسا بسیاری از اوقات سئوالاتی پیش می آید ولی به دلیل شرم از معلوم خود نمی پرسند و این جاست که هنر نمایش به صحنه خوانده می شود ، چرا که در این هنر کودک احساس می کند که شخصیتی دارد که می تواند دقایقی چشمها را به سوی خود بکشد و خواسته های واپس زده خویش را التیام بخشد و فعالیت های ذهنی و جسمی اش را پرورش دهد .

هدف از آموزش هنر تئاتر در این قشر آن است که کودکان مافرستی برای ابراز احساسات و هیجانات و افکار خویش پیدا کرده و نسبت به محیط خود آگاه تر شوند و در واقع بر اندیشه ها و حرکات و گفتار خود تسلط یابند .
... و در خاتمه مهمترین هدف از آموزش تئاتر آموختن درس زندگی به کودکانی است که پدران و مادران فردای جامعه مان را تشکیل می دهند . . . . .

آذر زمانی

همه کار آموزش را به کودکان و نوجوانان

نصرا . . . عبادی

حرکت اضطرابی در صحنه

((چون مربی دو صدمتر)) دونده باید سریع بدود تا از دیگران عقب نماند ، لذا کلیه تمرینها باید موجد سرعت باشد . همچنین در گریم سرو صورت و دوختن لباس و نظایر آن ، صحت مهمتر از سرعت است و بنابراین در تمرینها صحت باید مقدم بر سرعت باشد . اگر در عملی مثل تیراندازی ، ماشین نویسی ، سرعت ،

وبالاخره هدف از " تئاتر " نوجوان از عمده ترین عوامل و عناصر تشکیل دهنده است . و هر کدام از قسمتهای فوق لازم و ملزوم یکدیگر و بعبارت دیگر مکمل اینجاست که پیچیدگی و دشواری کار معین میشود ، چون در اغلب هنرها ، حتی حرف و صنایع ، هنرمند ، با متریال ، حمیر مایه اولیه ای سروکار دارد که از فعل پذیری برخوردار است . نقش پذیراست . بدلخواه عامل - تشکل می یابد ، منعکس کننده خواست ، احساس ، و دیگر صفات ، مورد نظر هنرمند است . و حافظ آن .

اما در تئاتر " نوجوان " ما با انسانی روبرو هستیم که دارای ، خلیقات ، احساسات ، عواطف ، مربوط بخود بوده و هرگز فعل پذیر محض نیست بلکه متأثر از وقایع و حوادث ، تجربیات - (فردی ، اجتماعی) همچنین محیط : (جغرافیائی - خانوادگی) است . از سوئی نیز عوامل عمده ژنتیکی ارثی ، دیگر از مشکلات است که رخ مینماید ، در تئاتر " کودک " تاحدی فعل پذیری وجود داشت همان گونه که گذشت ولی در اینجا باید گفت که " نوجوان " بمقتضی سن از یک سری احساس ها و عواطف برخوردار است که نقش ، عامل را در تئاتر " نوجوان " دارا است در حقیقت اوست

که با احساس ، مقبولیت اجتماعی ، ابراز شخصیت و قبولانندن خود قصد فعالیت بخشیدن ، به تئاتر " نوجوان " را دارد .

نکته دیگر ، هنرمندان دیگر وسائل و ابزار کار و ماده اولیه را بدلخواه و از بهترین ها انتخاب می کنند . بطوریکه صفات و ذات او را می شناسند . اما در تئاتر " نوجوان " ما با انتخاب ، کار خود را آغاز نمیکنیم . چه احساسات ، عواطف ، ذات ، ماده اولیه خود

وصحت هر دو مورد نظر باشد باید در تمرینها هر دو مورد توجه قرار گیرند .

برای آنکه صحت ، و سرعت ، مورد توجه " کودک " باشد . باید " هنرمند " میزان مهارت را برای کودکان " مشخص نموده و زمان لازم را برای رسیدن بآن مهارت را نیز تعیین کند .

" هنرمند " با وقوف کامل از اینکه تمرین باید در شرایط حقیقی صورت پذیرد احتمالاً " اگر نیاز به تمرین حالت های شنا در آب می باشد چه بهتر که جریان طبیعی را برگزارد نمود و لاجرم به افاده معنی و از طریق حرکات موزون انتخاب شده بسنده نماید .

تذکر ۱ - سنین بین (۸ - ۱۲) سالگی بهترین موقع بخصوص برای تموین مهارتهای بدنی است (راستی از لحاظ بدنی ، در یاد گرفتن اعمال بدنی ، تفاوت زیادی بین دختران و پسران موجود نیست . بطور کلی میتوان گفت که : در اعمال خشن که مستلزم قدرت عضلانی و قدرت زیاد است .

مردان بهتر و در حرکات ظریف ، و تشخیص جزءئیات زنان برتری می دارند) ولی این اختلاف جزئی زائیده تربیت و طرز تربیت است . نه بعلت ارث ، فطرت و سایر اختلافات .

« تئاتر نوجوان »

پس از مختصر بحث پیرامون تئاتر کودک و نوجوان " که بدو قسمت تقسیم گردید ، بخش نخست آن از نظر گذشت مشکل ترین قسمت همانا " نوجوان " است .

زیرا اگر بپذیریم که ، ۱- ساختار و اجزای (تئاتر) با مشارکت " نوجوان " در " تئاتر "

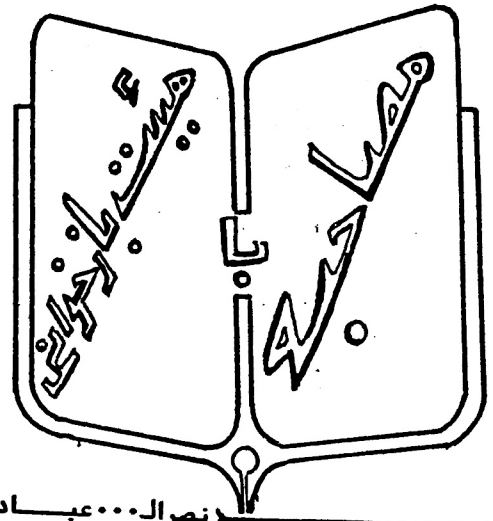

را کاملا " نمی شناسیم ((البته شناخت لازمه کار می باشد)) که شناخت ، نسبی است . در نسبی بودن هرگو نمیشود حکم قطعی صادر نمود وبه قانون رسید . و نیز میدانیم آنچه که قان نونمنند نباشد از ثبات بر خوردار نبوده و همیشه دستخوش تغییر و تبدیل است (البته در مورد هنر باید گفت این تغییر و تبدیلی از ویژگیهای آن است . و عامل اصلی ترقی و تعالی

حد و ث و بروز پدیده های شگرف و حیرت انگیز (متناسب با فرهنگ قومی و ملی همان جامعه - باتوجه به اینکه در هر عصر وزمانی فرهنگ حاکم بستگی مستقیم با شرایط اقتصادی و تکنیکی که دادوستد فرهنگی بادیگر جوامع را دارد بر " هنرمندست " که این جریان را در نظر داشته و در تدارک تئاتر " نوجوان " " کاملا " ملحوظ دارد . > ادامه دارد <

مفهوم که در ضمن نمایش، کودکانی که با آنها سروکار داریم در چه شرایط سنی هستند و چه طور در حالیکه آموزش داده میشوند باید پرورش نیز بیابند . جهت دستیابی باین اهداف ، کسانی در زمینه تئاتر کودک و نوجوان فعالیت مینمایند باید متخصص بوده و باندنیای کودک شناخت و آشنائی کامل داشته باشند و این بعهده مسئولین است که زمینه آموزش را برای کسانی که واجد دریافت مسائل فوق هستند فراهم نمایند و در نتیجه تئاتر کودک و نوجوان را به مسیری سوق دهند که در سالهای آینده نتیجه مطلوبی داشته باشد .

س : جناب آقای قاسمی لطفا " بفرمائید برگزاری چنین جشنواره هائی در پیشبرد اهداف تربیتی و انقلابی کودکان و نوجوانان ضروری است یا خیر ، اگر ضرورت دارند ، چه خصوصیات و ویژگیهائی باید داشته باشند تا بتوانند در دستیابی به اهداف رهگشا باشند . ؟
ج : مسلما " برگزاری چنین جشنواره هائی اگر اصولی باشد نتایج خوبی در جامعه خواهد شد بنظر بنده جشنواره يك شیپور گردهم آشی است ، اما مهم اینست که چه خوردگی برای این گردهماشی فراهم شود ، که اینکه بصرف شرکت در جشنواره به

نصرال... عیادی

س : جناب آقای خلیج لطفا " بفرمائید در کشور ما استفاده از بزرگترها برای راهنمایی وبه اجرا در آوردن برنامه های کودکان تا چه حد ضروری است ؟ و آیا باید به راه آوزنده و راه برنده کودک و نوجوان باشیم و یا اینکه خود راه رو باشیم و آنها را به تقلید وادار کنیم ؟
ج : همانطوریکه اشاره کردم تئاتر کودکان و نوجوانان در کشور ما سابقه چندانی ندارد و شاید تا کنون بصورت تخصصی باین امور پرداخته نشده است .
نظرباینکه تئاتر کودک و نوجوان سهل و ممتنع است ، سهل باین معنی که دونفر بصورت دو حیوان درآمد و مسئله ای را نمایش میدهند . ممتنع باین

همه ساله عده ائی يك سري كارهاى را با شتاب تهيه کرده و پراى كسب امتياز راهى جشنواره شوند با توجه به كمى بودجه ، فقر و محرومى كه همه در شهرستانها صحبت نمودند كاردرستى نيست و نه تنها رشدى ايجاد نمى كند بلكه ضربه هم وارد خواهد كرد .

برگزاري جشنواره تئاتر كودك در وزارت آموزش و پرورش بازتاب بهتري داشته است ، زيرا آنها قيم كودكان مملكت هستند و مربىانى در كنار بچه ها به مسائل تئاتر مى انديشند و بچه ها هم در اين زمينه سهيم مى باشند اگر چه در اين مورد خطراتى هم وجود دارد كه بعداً " عرض خواهم كرد . با اينكه مركز هنر هاى نمايشى در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامى فعاليت مينمايد ولى در جشنواره هاى تئاتر فجر رقابت ها صحيح نبوده است . در بازديدى كه از شهرستانها بعمل آمد متاء سفانه بچه ها را فقط به منظور شركت در جشنواره و مسابقه دوره هم جمع كرده اند . اگر بدون برنامه كودكان را ملعبه دست بزرگتر قرار دهيم به ذهنيت و كار آنها ضربه خواهيم زد .

س : نظر باینكه تئاتر كودك در وزارت آموزش و پرورش - پيشرفت زياد نداشته است لطفاً " بفرمائيد چه مسائلى را مسئولين وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامى لازم است مدنظر قرار دهند كه به نتايج بهتري دست يابند ؟

ج : اينجانب بعد از انقلاب در وزارت آموزش و پرورش از روع كنندگان تئاتر بوده و از او ايل كار مخالف برگزاري جشنواره بوده ام متاء سفانه در آنجا هم بجای اينكه از موضوعات درسى و مورد علاقه بچه ها استفاده كرده و تئاتر را به كلاسها ببرند ، بصورت جشنواره برگزار كردند و نتايج چندان مثبتى بدست نياوردند . حال ،

در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامى لازم است با بخدمت گرفتن افراد صاحب نظر ، روانشناسان و جامعه شناسان كه به امور كودك و بازى كودكان آشنائى دارند ، نسبت به برنامه ريزى تئاتر كودك و نوجوان اقدام نمايند .

نظر باینكه كودكان آينده سازان مملكت هستند حتى بيش از تئاتر بزرگسالان بايد تئاتر آنها مورد توجه قرار گيرد و بجای بزرگترهاى كه در اين رشته كار نكرده و ميخواهند يك سري كلمات فلسفى ، اقتصادى ، اجتماعى و سياسى را در زبان حيوانات تحويل بچه ها دهند ، لازم است با كمك وزارت آموزش و پرورش زمينه فعاليت در مهد كودكها ، دبستانها و راهنمايىها بوجود آيد . در اين صورت و در سنين بالاتر تئاتر يكي از ضروريات كودكان ديروز شده و با دانش بيشتري در اين راه گام خواهند برداشت .

س : آقاى خلى لطفاً " بفرمائيد برگزاري جشنواره تئاتر كودك و نوجوان تا چه حد ضرورى است و از چه نظر بايد مورد بررسى قرار گيرد ؟

ج : در ادامه صحبت ها بايد عرض كنم ، تئاتر كودك و نوجوان در مملكت ما لازم است تا آن درجه پيشرفت كند كه نويسنده گان و كارگردانان بطور تخصصى باين امور بپردازند ، زيرا فعاليتهاى جسته گريخته و مقطعى بهره چندانى نخواهند داشت .

يكي از تصميمات مركز هنر هاى نمايشى به عنوان متولى تئاتر مملكت اين است كه در زمينه برگزاري جشنواره تئاتر كودك و نوجوان از فعاليت هاى مقطعى جلوگيرى بعمل آورده و تفرقه كارى را انسجام دهد چنانكه باين اهداف نائل آئيم . برگزاري چنين جشنواره هاى تاء ثير مثبت خواهد داشت .

س : لطفاً " بفرمائيد كارهاى كه براى جشنواره

تئاتر کودک و نوجوان در نظر گرفته شده است . آیا گزینش برترین بوده ، یا انتخاب ، و ملاک و معیار شما در این گزینش یا انتخاب چه بوده است ؟

ج : قبل از شروع بکار طی جلساتی با آقایان خلج و حکمت اهداف بازخوانی متون و دید اجراها را تبیین کردیم . البته باشناختی که از جشنواره های متعدد به ویژه تئاتر کودک و نوجوان داشتیم خالی از انتظار نبود که چه کارهایی را خواهیم دید . بنابراین یک کار برتر ، بهتر ، قوی و الگوئی را ندیدیم . در نتیجه طی جلساتی تصمیم گرفته شد در اولین جشنواره یک سری از کارها را بنا بر خصوصیات و ویژگی گیهائی از قبیل نوع نگرش به تئاتر کودک ، نوع اجرا و نوع اقلیم ها انتخاب کنیم و بعنوان کلکسیون و شمائی از فعالیت تئاتر کودک فعلی جامعه در جشنواره مطرح نمائیم ، حتی بعضی از کارها را مخصوصاً " انتخاب کردیم تا صاحب نظران و معنقدان دلسوز و وظیفه شناس ضمن نقد و برررسی زمینه را جهت رشد نکات مثبت و همچنین رفع نواقص فراهم آورده و راهگشای جشنواره های بعدی باشند .

س : آقای قاسمی با توجه به اینکه جوانان نسبت به تئاتر ذوق و شوق نشان میدهند لطفاً " بفرمائید باکمبود امکانات چه باید کرد . ؟

ج : قبل از پاسخ باین سؤال لازم است نسبت به سؤال قبلی که جناب آقای خلج پاسخ دادند عرض کنم نباید دنیای تئاتر کودک و نوجوان را با بحث های بزرگترها مقایسه کنیم

اینجانب برای صاحب نظران در زمینه تئاتر کودک نوجوان اهمیت خاصی قائل هستم . مهمترین

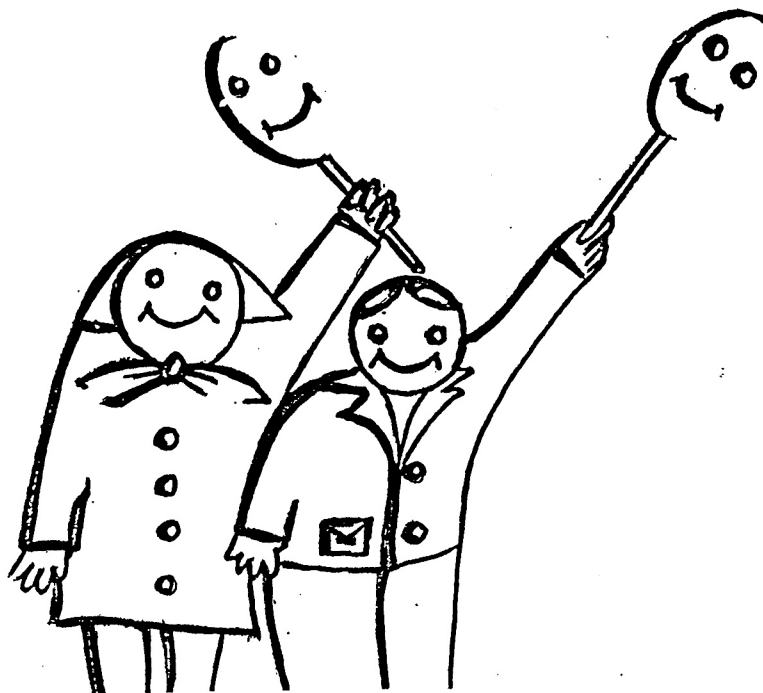
اینها اولیا بچه ها ، معلمین ، مربیان و کسانی هستند که در این امر ممارست دارند . نباید دنیای کودک با نقدهای تهی و خدای نکرده آلوده به یک سری ترفندهای هنری که متاء سفانه در جامعه ما باب روزاست مقایسه شود . از تمام افرادی که در این زمینه فعالیت دارند استدعا میکنم دنیای زیبای کودکان را با حرفهای گنده و خدای نکرده منیت ها ، دسته بندیها و گروه بندیها خراب نکنند . حال در مورد سؤال شما باید عرض کنم در تئاتر کودک از ساده ترین امکانات یک سری المانهای میسازند و در فضای گردی دنیائی را به بچه عرضه می کنند . یکی از مهمترین مسائل آموزش بچه ها است که چگونه با امکانات اولیه و بدون خرج زیاد بتوانند یک نمایش را عرضه کنند . ادامه دارد

◀ ویرایش و تدوین - روح انگیز موه منی ▶

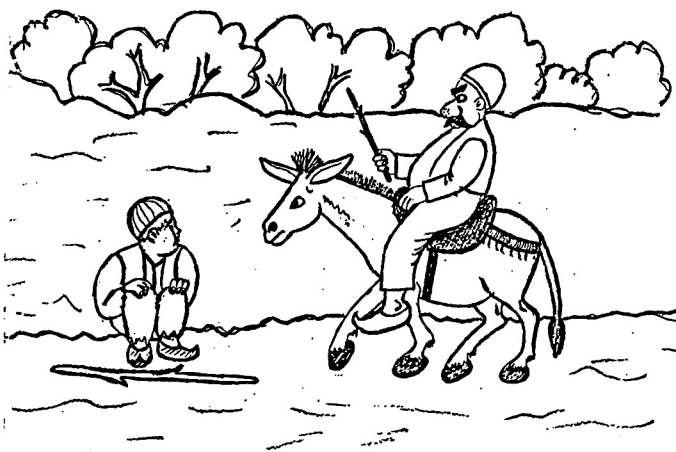
انقدب اسدی همچو آینه که خود را بنظر نامرسان
هنرمند بود که در هنر بلکه سبب میشود تا هنرمند
بالین دیدد هنر مطلوب بدیند . در کفر خنجر

ویژه کودک

نمایشنامه شاگرد قبل ۴

سلام سلام کدخدایا	خلوته باغ و کوچه ها
چرا تمام بچه ها	دور شدند از محله ها ؟
ننه و بابام داد میزنن	همیشه فریاد میزنن
چرا همه بچه های ده	باید برن به مدرسه ؟
چرا خروسه داد میزنه	توی خونه فریاد میزنه
من چی بگم ممدلی جون	لپ گل گلی غنچه دهون
بچه باید درس بخونه	توی کوچه تنها نمونه

حسنی ریزه ونقی و تقی	بی اعتناء به ممدلی
بفکر مشق و درسشون	از مدرسه میان بیرون

ادامه دارد >

مدرسه خیلی عالیه   جای بعضی توی مدرسه
 راس ، راسی خیلی خالیه
 دیر نشده هرکی بخواد   باخودش اگه بیاد
 من میرم وعصر میام   منم میرم عصر میام
 منم میرم عصر میام
 باهم درس بخونیم و درس بخونیم   بادوم پیسته بشکنیم
 تقی - پس میرم وعصر میام   دنبالتون ، موقع شام
 بادوم پیسته بشکنیم   حرفهای خوب خوب بزنیم
 توی مدرسه بازی خوبه   بازی سربازی خوبه
 خدانگهدار ، تقی جون   دوست خوبه مدرسه مون

درس نمونه

- الف تصور کنید که یک رادیوی کوچک در دست دارید .
- نشان بدهید که به چه نوع برنامه ای دارید گوش می دهید ؟ حالا فهرستی از برنامه هات تهیه می کنیم :
- به اخبار گوش می دادید ؟ خیلی جدی گوش می دادید .
- داستان بود ؟ داستان عجیب و ترسناک .
- موسیقی رقص ؟ که دلتان می خواست با آنها رقص آن پاهایتان را تکان بدهید . . . .
- ب - در یک اتوبوس نشسته اید . دختر کوچکی رامی بینید که بدون توجه از پیاده رویه خیابان قدم می گذارد . راننده ، اتوبوس درست به موقع ترمز می کند . . . .
- ج - در برابر شما یک زنبیل یا کیف مخصوص خوراکی پیک نیک هست . در آن را باز کنید و از توی آن یک بسته شکلاتی را که به سبب گرمی هوا شل شده است در آورید . . . .
- د - حالا از توی زنبیل یا کیف یک فلاسک یا قمقمه بیرون بیاورید و برای خودتان یک فنجان چای یا قهوه

پرورش آگاهی از چهره ۴

تاکنون تمرینهایی که ارائه شد بیشتر به پرورش کودکان در تسلط به حرکات و بیان حالات کمک می کرد . اما در فعالیت تئاتری یا نمایشی توصیف کردن ، نشان دادن یا پرداختن شخصیت و چهره ، آدمها بیش از خصوصیات دیگر ضرورت دارد . در این مرحله کودک ناگزیر است که از قالب طبیعی خود بیرون آید و به قالب معین و مشخص دیگری که در برابر او می گذارند ، یا خود انتخاب می کند فرورود .

بدیهی است که معلم در این مرحله با از زندگی آشنا و روزمره ، کودک یاری می گیرد و چهره هائی را برای تمرین انتخاب می کند که کودک در زندگی خانوادگی یا محیط مدرسه و کوجه و بازار با آنها کم و بیش آشنائی دارد .

بریزید . از نوشیدن آن خیلی لذت می برید ،

چون هم خسته بودید وهم تشنه ...

هـ - چندتاتخم مرغ پخته دارید ، شروع کنید به

پوست کندن تخم مرغ ها .

یکی از آنها بوی خوبی نمی دهد . وقتی که به آن گاز

می زنید ، متوجه می شوید که فاسد شده است .

ادامه دارد >

مصاحبه با کارگردان نمایش خروس زری

احمد رضائیان

انتخاب بازیگران و مرور نمایشنامه بسراغ صداسازی

و بدن سازی و شناخت فضا می روم .

انگیزه انتخاب سوژه به خاطر تکراری نبودن

و جذابیت و استخوان بندی خوب به نمایش و پیام ارزشمندی که

دارا بوده و همین موارد هم بوده که رضای کرده و به

هدفی که می خواستم در اجرای آن رسیده ام .

۲- گروه از چه زمانی شروع به کار کرده است و از چه

امکانات و آموزش هایی در پیشبرد کارتان بهره گرفته اید .

گروه به مدت دوماه تمرین داشته اند و از صداسازی و

بدن سازی و فضا شناسی بهره مند شده اند .

۴- چه مسائل و مشکلاتی را در رابطه با شرکت در جشنواره

و اجرای نمایش تان در پیش رو داشته اید .

هیچ مشکلی در پیش نبوده و من از اداره کل فرهنگ

و ارشاد اسلامی خراسان - امور هنری و مرکز هنرهای

نمایشی تشکر و قدردانی می کنم ، بخصوص برادر عزیز

۱- لطفا " خودتان را معرفی کرده و بیوگرافی کوتاهی

از سوابق کارتان در زمینه تئاتر کودک و نوجوان

بدهید .

با سلام خدمت تمامی هنرمندان و هنردوستان و خسته

نباشید به مسئولین محترم و دست اندرکاران نخستین

جشنواره تئاتر کودک و نوجوان همدان .

اینجانب احمد رضائیان هستم سوابق من بعد از سال

۶۰ حدود ۱۰ نمایش است که اجرا شده و نمایش

" خروس زری " اولین کاری بوده که برای کودک

و نوجوان به صحنه بردم .

۲- خلاصه ای از نمایش و شیوه کار خویش را بازگو

کرد و بگوئید انگیزه شما از انتخاب سوژه نمایش چه

بوده و آیا هدفی که در نمایشنامه خود داشته اید

با اجرای آن رسیده اید .

نمایش " خروس زری " نشان دهنده ، سرآوردن

عمرستم در پایان تجاوزگری در هر شیوه و روشی که

دارد می باشد . شیوه کار من به اینصورت بوده که پس از

باز هم مجدداً " از مسئولین و دست اندرکاران برگزاری نخستین جشنواره کودک و نوجوان همدان تشکر و قدردانی می کنم و به آنها خسته نباشید می گویم) .
تنها پیشنهادی که دادم امیدوارم انشاء الله ... در سالهای آتی از نمایش هائی که دارای متون قوی و خوب برخوردار است استقبال کنند و از اجرائی نمایش های تکراری خودداری کنند .

آقای خرازیان که کوشش زیادی برای شرکت نمایش در نخستین جشنواره کودک و نوجوان نمودند .
هـ- بطور کلی جشنواره سراسری تئاتر کودک و نوجوان را چگونه می بینید و فکرمی کنید برگزاری چینی
جشنواره هائی تا چه میزان می تواند راهگشای فرهنگ و هنر انقلاب و رشد و پویایی کودکان و نوجوانان در زمینه
تعلیم و تربیت باشد ؟

به اعتقاد من حرکتی را که مرکز هنرهای نمایشی شروع کرده بسیار مفید و موثر خواهد بود ، بدین شریط که سیاستها و برنامه های خود را در چهارچوب تحول و گسترش دنبال کند ، تا راهگشای فرهنگ و هنر انقلاب و رشد و پویایی کودکان و نوجوانان در زمینه تعلیم و تربیت باشد .

ع- برای بارور شدن جشنواره در سالهای آتی چه پیشنهاداتی دارید .

مصاحبه با خدین از بازگیران نمایش خروس زری

لطفاً " خودتان را معرفی و بفرمائید در نمایش " خروس زری " چه نقشی داشتید ؟

من مریم رستم زاده نقش بچه گربه را داشتم - چند وقت که بازی می کنید ؟

اولین بازی است که می کنم و در ایام تحصیلی ام ، حرفه ای به این کار نپرداخته ام و به همین دلیل هم نمی توان کار را خیلی جدی بحساب آورد .

به عنوان بازیگر زن چه صحبتی دارید ؟
خانم ها خیلی راحت می توانند به اداره کل ارشاد

مشهد مراجعه کنند و با رعایت شئون اسلامی و رضایت خانواده پذیرفته شوند . برای آنها تمام امکانات اعم از کلاس های تئاتر و گروه های نمایشی موجود است به عنوان کسی که اولین کارتان بوده چه انتظاری دارید و جشنواره چطور بوده ؟

جشنواره خوب و با امکانات فوق العاده می باشد از امکانات هتل بوعلی و سالن اجراء نمایش بسیار راضی بودیم و از اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی همدان کمال تشکر را داریم .

لطفاً " خودتان را معرفی و بفرمائید در نمایش " خروس

زری " چه نقشی داشتید ؟

من محسن کریمی کارمند ارشاد اسلامی خراسان

هستم و نقش خروس زری را در این نمایش داشتم

باید اشکالاتی داشته باشد . خوشبختانه از ساعتی که یا به همدان گذاشتیم ، خیلی خوب استقبال شد . — من از متصدیان هتل ، سالن اجراء و مردم خوب همدان کمال تشکر را دارم .

لطفاً " خودتان را معرفی و بفرمائید در نمایش " خروس زری " چه نقشی داشتید ؟

من محبوبه غفاریان در نقش بچه گربه ۵ تا ۶ ماه است که کارمند شده ام و موفقیتم در این کار بهتر بوده است .

نظرتان راجع به کارهایی که تاکنون اجراء شده چیست ؟ گروه های قبل در اولین جشنواره سراسری کودک و نوجوان زحمت کشیدند ، اما فکر نمی کنم که هیچ کدام باندازه خروس زری جذابیت داشته است .

➤ بهروزپور — روغنی ➤

چندمین کارتان است و بیوگرافی خود را بیان کنید ؟

عرض کنم فعالیتیم از سال ۵۱-۵۲ با نمایشهای بزرگسال شروع شد البته این پنجمین کار کودک اینجانب می باشد .

آیاتابه جال جشنواره هم رفتید اید ؟

البته این اولین جشنواره کودک است که شرکت می کنم از سال ۶۱ در جشنواره هر سال شرکت داشتیم (شگرد آخر ، مظلوم پنجم ، نقل تلخ ، .....)

موفقیت خود را نسبت به کارهای ویژه در جشنواره چگونه می بینید ؟

من فکر می کنم که خیلی خوب توانسته ام با کودک ارتباط برقرار کنم با وجود اینکه نقش من منفی بوده است

در پایان اگر صحبتی دارید بفرمائید —

من واقعا " از دست اندرکاران جشنواره تشکر می کنم ضمنا " چون اولین جشنواره ، کودک هست همه لطف کردند و این جشنواره را برگزار کردند طبیعتا "

نویسند : احمد رضائیان - علیرضا بابا
کارگردان : احمد رضائیان

نقد نمایش
عروس زری

متن برگرفته از يك قصه آفریقائیسیت که توسط کانون پرورش فکری کودکان به چاپ رسیده است .
خروس زری مورچه خوار برمسند حاکمیت مطلق تکیه زده است ، وگربه هادرا سارت خروس زری به ماتم نشسته اند و لاجرم فرمانبرداری می کنند .
اگر همین چند جمله را برای کودکی تعریف کنید

بازیگران : محسن کریمی - هادی نوری - فریبا مختاری - فرح فرح بخش - مریم رستمزاده - عفت روحانی - اکرم صالحی - نادر رحمانی - مریم روحانی - سمیه نجاتی - خیرالنساء فرهادی - محبوبه غفاریان - ملیحه زمانی - ام کلثوم احمدی - فرزانه کوهی - نعیمه رشیدزاده - هدا مهریان کریمی - ام لیلا قهرمانی پور - مریم شبگیر پور - ام سلیمه حسینی - آتنا شریفی راد - مهرنوش میرسعیدی - وجیهه زمانی - معصومه غفاریان - تانیا شریفی راد - فرشاد دشتی - محمد قهرمانی پور - امین صاحبی - علی دشتبان - حجت ایزدی .

يك معماو گره ، در خواب نگه داشتن اندیشه را دنبال دارد . نمایش تنها نیروئی است که در این لحظه رهنما و جوابگوی صدها اندیشه مبهم وبدون جواب است .

حال باید دید متن " خروس زری " کدامیک از این اندیشه های مبهم تماشاگران خود را باز می کند . خروس چگونه براوج قدرت تکیه می زند ، چه عواملی او را در نشان دادن برمسند قدرت یاری می دهد . علت به سیطره درآمدن گربه ها چیست ؟ علت پذیرش حاکمیت خروس برگربه ها را در کدام نکته باید جستجو کرد ؟ موارد فوق اصول اصلی ایجاد علت و معلول در ساختار يك عمل نمایشی است .

که متاء سفانه نویسندگان خروس زری به سادگی از کنار آن گذشته اند و تنها به قدرت نمائی و شکمبارگی خروس و آه وزاری گربه ها بسنده کرده اند . در واقع رو بنای يك حادثه مرور شده را بدست اجرا سپرده اند ، بدون ورود به درون آن و شکافتن علت وجود ظالم ومظلوم ، علیرضا باوندیان واحمد رضا رضائیان هر دو در به

واز اوبخواهید که نتیجه را بازگو کنند ، بدون درنگ خواهد گفت روزی گربه ها بر علیه خروس زری شورش خواهند کرد ، متن خروس زری همین را می گوید . همه چیز از قبل قابل پیش بینی است . علت ومعلولی وجود ندارد تا حادثه تفکر برانگیز گردد . یکی از خصوصیات بارز تئاتر کودکان به غلیان در آوردن اندیشه های پاك و روان است . اگر اندیشه در جولان نباشد . خلاقیتی صورت نخواهد گرفت . تئاتر برای کودکان یعنی بکارگیری قدرت تفکر وتخیل آنها در حل گره های نمایشی است . اگر ما بخواهیم تنها راوی ساده حادثه ها باشیم . آنوقت است که باید بگوئیم نمایشگران تبدیل به گزارشگران خواهند شد .

متاء سفانه امروز بخشی از دست اندرکاران تئاتر کودک و نوجوان گزارشگران موشوگربه های قصه ها شده اند . نمایش یعنی کنکاش در جوهره عمل ، جستجوی خستگی ناپذیر انسان در مقابل هزاران چراغی که از همان سنین کودکی در مقابلش دام گسترده است در نیافتن يك چرا ، حل نکردن

اجراء را بامشکل روبرو کرده بود .

حضور این همه بازیگر خوش ذوق و با استعداد در روی صحنه که اگر هم نبودند خللی در متن بوجود نمی آورد ، ستودنی است . حضور آنها در صحنه ها نوید بــــه ثمر رسیدن نهال تئاتر کودک و نوجوان در آینده ای نه چندان دور است .

نظم و هماهنگی بازیگران در روی صحنه نشانگر انسجام و تلاش صادقانه گروه می باشد . بازی خوب محسن کریمی در نقش " خروش زری " و مریم رستم زاده در نقش " بچه گربه " دیدنی است .
علیرغم مسائل یاد شده فوق خروس زری در ایجاد ارتباط با تماشاگران در لحظاتی موفق می شود ، ولی در پایان حرفی برای گفتن ندارد .

➤ احمد بیگلریان

سرانجام رساندن خروس زری نا موفق اند .

اجرا با همه ، کوشش خود برای ایجاد فضاهای نمایشی ، قادر به پوشاندن نقاط ضعف متن نیست ، هر چند که خود دچار اشکالات اساسی است . استفاده از میزانسن های خطی و ایجاد تابلو های کلیشه ای ببیننده را بیاد نرمش های موزن میادین ورزشی می اندازد .

تکرار میزانسن های موازی سالهاست که بدلیل ماسکه کردن شخصیت های اصلی مورد استفاده قرار نمی گیرد . قصه گو ، با صدای ضعیف و ریتم تند بیانی قصه را به زیبایی که خواست بچه هاست بازگو نمی کند . در حالی که قصه گو کسی است که با بیان شیرین خود اشتیاق شنیدن را در بینندگان و شنوندگان بارور می سازد . تفکیک صحنه ها آنهم به شکل ابتدائی خود و همچنین استفاده بی مورد از نورهای متفاوت که هیچگونه کاربردی نداشت و گره ای را باز نمی کرد

قطعه های شعری

نه سالن جان نیست

شکر ، امروز دگر سالن خالی ما پر شده است ،
راستی ، زیبا نیست
که همه سالن ها پر باشند .

*****

يك نفر دادکشید ، پیسم گم شده است
باز افکار مراد زدیدند
و بمن خندیدند .

از بهد . حادثه امروز اینجا
روی این میز
میز این نشریه روزانه
مطلبی نیست که نیست
چه کنم

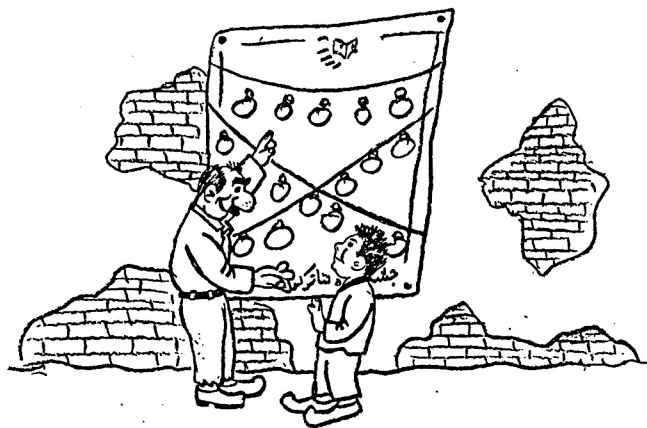
مینویسم شعری ، که نفس های همه تازه شود .

*****

یکی دوتالامپ دولتی بخرم . ولی کاش سوادداشتم
ومی تونستم خط های زیرشو بخونم ، ببینم کجا
لامپ میدن ، شاید اینم دفترچه سوخت و شناسنامه
ونمیدونم از این کوفت وزهرمارامیخواد . ولی خوب
توهمین فکروخیالا بودم که دیدم جوونی داره از کنارم
ردمیشه ، صداش کردم و گفتم : جوون الهی خیرببینی
اینوبرام میخونی ؟

باروی بازقبول کردوشروع به خوندن کرد :

" جشنواره تئاتر کودک و نوجوان .... "

اون همیخجوری میخوندومن درحالیکه دندونامو به
هم فشار میدادم به رنگ زرد ولامپای اداره برق ورفتن
به خونه فکرمیکردم .

سیدبهاءالدین - کلانتریان <

> مقابل درب سالن <

یک خانم مسن - آقاشیرمیدن ؟ .

مرد - نه مادر بلیط میدن .

خانم مسن - یعنی شیر بلیطی شده ؟ .

مردنه مادر نمایشه ، نمایش کودکان ، نمایش مخصوص بچه ها
خانم مسن - نمایش ، نمایش ، بچه شیرنخورده نمایش

میخوادچیکار

داشتم کفشاموورمیکشیدم ، هنوزبسم ۰۰۰۰ازدهنم
بیرون نیومده بود که مادربچه ها مثل اجل معلق
سرپله ها جلوم سبزشد ، بدون مقدمه ، بپه و صداش
بردبالا وگفت :

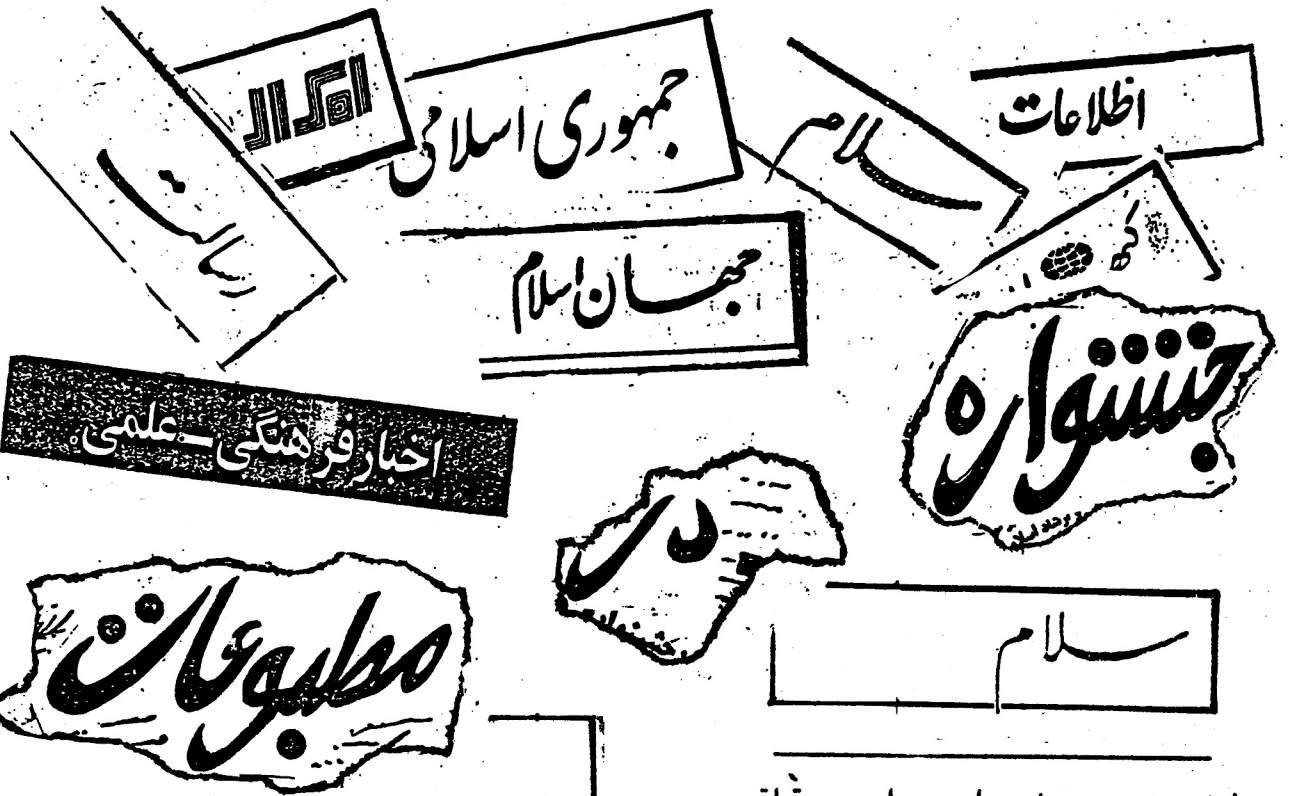
آخه بتوهم میگن مرد ! چندروز بایداناق بچه ها
لامپ نداشته باشه ؟ مدرسه هاهم که شروع شده ،
بچه ها میخوان درس بخوندند ، اگه امروز لامپ نیاری
خودت میدونی .

گفتم : آخه زن این اول صبحی چرا هوارمیکشی ؟
همسایه هارو بیدار میکنی ، همه روبحال ما خب بردار
میکنی ؟

گفت : همینه که گفتم یا لامپ میخری یانمیای
خونه .

*****

دنبال کار از این خیابون به اون خیابون میرفتم ،
پکرودمق از دادوقال اول صبح توخونه وجیب خالی
که بپه و چشمم به کاغذبزرگ زرد رنگی که لامپ های
قشنگ و رنگارنگ روش کشیده بودن افتاد . از خوشحالی
سرازپا نمی شناختم . بخودم گفتم : آخ جون آگهی
لامپ دولتی یه ، رفتم جلو ، دیدم بعله ، خودخودشه .
زرد زرد مثل تابلوی اداره ، برق ، ماشینها و
کلاهای کارگرای اون اداره . آره زنم راست میگه
اناق بچه ها لامپ میخواد ، از درآمد امروز میتونم

نخستین جشنواره سراسری تئاتر
کودکان و نوجوانان در همدان
بر گزار می شود

شنبه ۳۰ شهریور ۱۳۷۰ - ۱۱ ربیع الاول ۱۴۱۲
۲۱ سپتامبر ۱۹۹۱ - شماره ۱۹۴۲۸ ۱۴

اطلاعات

نخستین جشنواره سراسری تئاتر کودکان و نوجوانان «امید» در همدان گشایش یافت

داوران اعزامی از مرکز مورد
ارزیابی قرار می گیرند و در پایان
به نویسندگان، کارگردانان و
بازیگران نمایشنامه های
برگزیده، جوایز و لوحهای یادبود
اعدا خواهد شد.

در مراسم افتتاح این
جشنواره که با حضور جمعی از
مقامها و مسئولان استان همدان و
گروه کثیری از هنر دوستان
بر گزار شد، نمایشنامه «خانه ای
برای آوه کار» خانه ادبیات و هنر
نوجوان» وابسته به جمعیت هلال

احمر شهرستان قزوین به روی
صحنه رفت و مورد استقبال
حاضران قرار گرفت.

همدان - در آستانه
بزرگداشت هفته دفاع مقدس،
نخستین جشنواره سراسری تئاتر
کودکان و نوجوانان کشور
«امید» با شرکت شش گروه
نمایشی عصر دیروز طی
مراسمی در تالار فجر همدان
گشایش یافت.

این جشنواره با شرکت
گروه های نمایشی برگزیده
استانهای لرستان، زنجان،
خراسان، خوزستان، مازندران و
شهرستان قزوین به مدت شش
روز برگزار می شود.

آثار شرکت کننده در
نخستین جشنواره سراسری تئاتر
کودکان و نوجوانان توسط هیأت

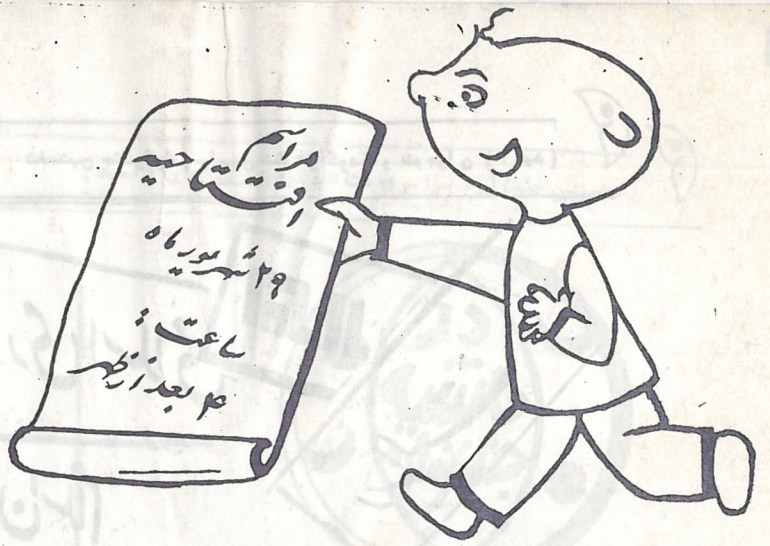
خراسان، خوزستان، مازندران
و شهرستان قزوین بمدت
یک هفته برگزار خواهد شد.
وی افزود: نمایشنامه های
شرکت کننده در جشنواره
همه روزه توسط هیأت داوران
اعزامی از مرکز مورد
ارزیابی قرار می گیرد

این مقام مسئول در
پایان متذکر شد بر اساس
تصمیم مرکز هنرها،
نمایشی شهر فرهنگی
تاریخی همدان بعنوان مرکز
ثابت برگزاری جشنواره های
سراسری کودکان انتخاب
شده است و از این پس همه
ساله جشنواره تئاتر کودکان و
نوجوانان «امید» در این شهر
بر گزار خواهد شد.

همزمان با بزرگداشت
هفته دفاع مقدس نخستین
جشنواره سراسری تئاتر
کودکان و نوجوانان کشور
«امید» در ماه جاری با
شرکت ۶ گروه نمایشی در
تالار فجر همدان برگزار
می شود.

مدیر کل فرهنگ و
ارشاد اسلامی استان همدان
دیروز در گفتگو با
خبرنگاران اظهار داشت: از
۴۳ متن رسیده به دبیرخانه
این جشنواره ۶ متن پس از
بازبینی برای شرکت در
جشنواره مذکور انتخاب شده
است. بگزارش خبرگزاری
جمهوری اسلامی وی زمان
شروع این جشنواره را ۲۹
شهریور ماه جاری اعلام کرد
و گفت: این جشنواره با
شرکت گروه های نمایشی
استانهای لرستان، زنجان،

برنامه اجراء جشن ختمین جشنواره سراسری کتاب کودک و نوجوان سیدالشهدا

تاریخ اجراء	نام نایشنامه	نویسنده	کارگردان	گروه کتاب
جمعه ۲۹ شهریور	خانه لر لر لر	نادر میرزایی	نادر میرزایی	اداره فرهنگ ارشاد اسلامی یزد
شنبه ۲۸ شهریور	بچه ماه محمد	اسماعیل فیروزی	محمد رضا وجدیان	انجمن نمایش ازنا
یکشنبه ۲۷ شهریور	خانه خردش	رضا نظری	رضا نظری	انجمن تربیتی زنجان
دوشنبه ۲۶ شهریور	خرد زری	احمد رضاییان عیدرضا باوندیان	احمد رضاییان	اداره گل فرهنگ ارشاد اسلامی خراسان
سه شنبه ۲۵ شهریور	بزرگدزد	م - آزاد	علی آریا ارد	هواپمایی جمهوری اسلامی کردستان
چهارشنبه ۲۴ شهریور	گرگانه مار خردش	جعفر حفی	محمد خالد زاده	اداره فرهنگ ارشاد اسلامی گیلان

جهد خیراتی نقد و بررسی
 زمان: ۹ الی ۱۱ صبح
 مکان: سالن هتل بوعلی

زمان اجراء نایشنامه
 زمان: ۳ الی ۵ بعد از ظهر
 مکان: تالار فجر

بهرتو: محمد جوادی و سحران - آذر زمانی
 طراح: عطف، اله یوسفی - رویا قربانی
 صفحه آرا: اسماعیل انصاری
 خوشنویسی: مصطفی اسدی
 تایپ: پروین یگانه
 تکثیر: ایرج شیری
 زیر نظر: ماسم قهرمانی

